

Inden vi rigtigt starter, er det værd at vende tilbage til, hvor vi slap sidst.

Der hvor vi stillede spørgsmålet om MitID:

Ikke om det findes.

Ikke hvordan det virker.

Men hvilket MitID.

Er det det private MitID — eller det erhvervsmæssige MitID?

Om hvordan der burde skelnes mellem det private og det erhvervsmæssige.

Om der findes et alternativ.

Og om det i praksis bliver anvendt.

I denne gennemgang tager vi skridtet videre.

For hvis det viser sig,

at valget allerede er truffet —

at det i praksis kun er det private MitID, der kan og skal anvendes for at få et erhvervs MitID — så opstår et nyt spørgsmål.

Ikke om identifikation.

Men om ansvar.

Om den frivillige ordning med Privat MitID er så frivillig, som systemet lægger op til.

For hvis kommunen eller anden arbejdsgiver kun acceptere én form for identifikation som forudsætning for arbejdet,

og dermed en del af arbejdspladsens sikkerhed —

hvem har så ansvaret?

Lad os begynde et sted, hvor der normalt ikke er nogen tvivl.

Når vi taler om sikkerhed på arbejdspladsen.

I det fysiske arbejdsmiljø er principperne klare.

Arbejdsgiveren stiller sikkerhedsudstyret til rådighed.

Arbejdsgiveren skal følge de rammer, lovgivningen fastlægger.

Og arbejdsgiveren har ansvaret for, at arbejdet kan udføres forsvarligt.

En håndværker køber ikke sin egen hjelm og sikkerhedssko.

En brandmand har ikke sit eget røgdykkerudstyr med.

En sygeplejerske medbringer ikke sin egen kittel.

En kontor ansat køber ikke selv sit hæve-sænkebord.

Sikkerhed er ikke noget, den enkelte selv skal sørge for.

Det er en del af arbejdet.

Og dermed en del af arbejdsgiverens ansvar.

Men hvad sker der, når sikkerheden pluslig bliver digital?

Forsvinder ansvaret så?

Eller skifter det blot form?

For i dag er sikkerhed på arbejdet ikke længere kun et spørgsmål om udstyr.

Det er et spørgsmål om at logge ind med sikkerhedskoder.

Og det er ikke bare praktisk.

Det kræver ofte en tottrins-sikkerhed.

Det er ikke valgfrit.

Det er en forudsætning.

Og her bliver det interessant.

For når vi ser på, hvordan den sikkerhed kan etableres,

så viser det sig, at der ikke kun findes én løsning.

I det materiale, der ligger til grund for denne gennemgang, fremgår det,

at der findes flere metoder til identitetssikring.

Både fysiske og digitale.

Begge kan opnå samme sikkerhedsniveau.

Som det også fremgår af KL's notat af 10. november 2023:

“Der findes to metoder til identitetssikring, der hver især kan medføre det samme niveau af sikkerhed.”

Men de er ikke lige krævende.

De fysiske løsninger tager længere tid.

De kræver uddannelse af medarbejdere.

Og dermed flere ressourcer.

KL beskriver det selv sådan:

“Identitetssikring med fysiske identifikationsmidler tager fx længere tid og kræver ekstra bemanning.”

Og derfor er den manuelle løsning for oprettelse af erhvervs MitID nok blevet fravalgt.

Ikke fordi det ikke virker.

Ikke fordi det ikke lever op til kravene.

Men fordi det er dyrere.

Og her sker der noget afgørende.

Må et spørgsmål om sikkerhed fravælges på baggrund af økonomi?

Det er netop her, jeg — Sune Sejer Nielsen — mener, at spørgsmålet skifter karakter.

Det, der før var en opgave for organisationen,

er nu blevet en økonomisk byrde for medarbejderen.

Den enkelte skal have det nødvendige udstyr.

Den enkelte skal opfylde kravene.

Og hvis ikke medarbejderen påtager sig de forudsætninger, der kræves for at opretholde Privat

MitID —

så er det den enkelte, der ikke kan beholde sit arbejde.

Og det er ikke bare en antagelse.

I det materiale, der ligger til grund for denne gennemgang, fremgår det direkte, at valget mellem løsninger blandt andet afhænger af kommunens økonomiske ressourcer.

Samtidig fremgår det, at:

“Kommunen har det fulde ansvar for identitetssikring” ved lokale løsninger — mens ansvaret ved brug af personligt MitID i praksis flyttes væk fra kommunen som arbejdsplads.

Med andre ord:

Den manuelle og lokale løsning er ikke fravalgt, fordi den ikke findes.

Den er ikke fravalgt, fordi den ikke opfylder sikkerhedskravene.

Den er fravalgt, fordi den er dyrere at administrere.

Men det stopper ikke ved identiteten.

For privat-MitID er ikke bare noget, man har.

Det er noget, der bruges gennem en enhed.

En mobiltelefon.

En app.

Et stykke hardware.

Så i praksis forventes det ikke kun, at man stiller sin identitet til rådighed — men også sit eget udstyr.

Og her begynder det at ligne noget, vi ellers normalt ikke accepterer.

For der findes allerede flere situationer, hvor grænsen mellem privat og arbejde er tydelig.

Eksempelvis er et kørekort personligt.

Det tilhører den enkelte.

Men hvis arbejdet kræver, at man kører sin egen bil i arbejdstiden, så ydes der kompensation.

Kørselsgodtgørelse.

Dækning af udgifter.

Anerkendelse af, at man stiller noget privat til rådighed.

Men når det gælder digital sikkerhed og adgang til erhvervs-MitID, ser det pludselig ud til at være anderledes.

Her er identifikationen personlig.

Enheden er privat.

Men det er den private kode, der bliver grundlaget for adgangen.

Den private kode, der bliver forudsætningen for arbejdet.

Den private kode, der pludselig fungerer som arbejdsgiverens sikkerhedsnøgle.

Og alligevel forventes det,
at både den private kode og det private udstyr stilles til rådighed — uden kompensation.

Ingen dækning.

Ingen godtgørelse.

Ingen anerkendelse.

Hvorfor gælder der ét princip,
når det handler om fysisk sikkerhedsudstyr —
og et andet, når det handler om digitalt sikkerhedsudstyr?

For hvis en medarbejder stiller sin egen bil til rådighed,
er det en omkostning, der anerkendes.

Men hvis en medarbejder skal stille sin egen enhed
og sit private MitID til rådighed,
er det pludselig en selvfølge.

Ikke en frivillig ordning —
men en forudsætning.

Og i denne sag er det ikke en antagelse.

For det fremgår direkte af kommunens egen redegørelse,
at valget af løsning er truffet på ledelsesniveau.

At der er taget stilling.

At der er valgt.

Og at dette valg blandt andet er begrundet i ressourcer.

Som det beskrives, ville en lokal løsning kræve:
mere bemanning,
mere oplæring,
og flere økonomiske ressourcer.

Det betyder, at valget af løsning ikke kun handler om sikkerhed —
men også om prioritering.

Og konsekvensen er til at få øje på:

Den del af sikkerheden,
som kunne have været håndteret som en fælles opgave på arbejdspladsen,
bliver i stedet gjort afhængig af den enkelte medarbejders private forhold.

Den er ikke fravalgt, fordi den ikke findes.

Den er ikke fravalgt, fordi den ikke virker.

Den er fravalgt, fordi den kræver flere ressourcer.

Fordi den er dyrere.

Tænk hvis håndværkeren traf det samme valg.

Tænk hvis sygeplejersken gjorde det samme.

Og samtidig fastslås det:

At medarbejderen skal legitimere sig ved brug af sit private MitID — som en forudsætning for at få adgang til arbejdspladsens systemer.

Det er altså ikke et generelt udsagn.

Det er ikke en antagelse.

Det er den konkrete praksis i den kommune, der har truffet beslutningen.

Med andre ord:

Det, der fremstår som en teknisk løsning, er i denne sammenhæng resultatet af en konkret beslutning.

En beslutning truffet på ledelsesniveau.

Og konsekvensen er tydelig:

Det, der burde have været en fælles opgave, bliver i stedet et individuelt krav.

Og måske er forskellen ikke, om noget er privat — men om det er frivilligt.

For i det øjeblik et frivilligt, privat redskab bliver en forudsætning for at udføre et offentligt arbejde, så får et ”OPS” offentlig-privat samarbejde en ny betydning.

Grænsen har flyttede sig.

Ikke mellem myndighed og borger — men mellem arbejdsgiver og medarbejder.

Mellem det private og det erhvervsmæssige.

Mellem ansvar og forventning.

Mellem frivillighed og krav.

Og i denne sag er konsekvensen ikke teoretisk.

For når adgangen til arbejdet forudsætter opfyldelse af frivillige krav, så bliver spørgsmålet ikke længere, hvad der er muligt — men hvad der er nødvendigt.

For der er ikke tvivl om, at det handler om sikkerhed.

Spørgsmålet er bare:

Hvordan den tilvejebringes.

Og hvem der skal betale for den.

Privat MitID er her ikke bare en løsning.

Det er en forudsætning, fastlagt gennem en ledelsesbeslutning.

Og måske er det netop derfor, spørgsmålet bør blive stillet:

MitID ...
eller deres ID?

Af Sune Sejer Nielsen.
Den juridiske illusion, marts 2026